

นโยบายการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน

การรักษาเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินเป็นส่วนหนึ่งในพันธกิจหลักของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในการมุ่งรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ระบบสถาบันการเงินที่มีเสถียรภาพจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเงินสามารถทำหน้าที่ส่งผ่านเงินทุนในระบบการเงินและการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อให้ระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวมสามารถดำเนินไปได้ อย่างราบรื่นและต่อเนื่อง

ธปท. มุ่งกำกับตรวจสอบและติดตามสถาบันการเงินด้วยความโปร่งใสและรู้เท่าทัน ภายใต้สมดุลของการป้องกันและความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ท้าทายต่อเสถียรภาพ การไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนของธุรกิจและสังคมในระยะยาว

ธปท. มีหลักการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ดังนี้ (1) ดูแลให้มีความมั่นคงและมีระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี (Prudential) (2) ส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ดูแลให้มีธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) (4) ดูแลให้มีความเป็นธรรมต่อลูกค้าและประชาชน (Fairness) และ (5) กำกับสถาบันการเงินเพื่อดูแลระบบเศรษฐกิจ (Macro-Prudential)

เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว ธปท. จึงได้มอบหมายให้สายกำกับสถาบันการเงิน เป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับ ตรวจสอบ วิเคราะห์และติดตามฐานะการดำเนินงานและการบริหารความเสี่ยง ทั้งเป็นรายสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินโดยรวม โดยจะส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้าที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งร่วมพิจารณาคำขออนุญาตต่าง ๆ ตลอดจนดำเนินการกับสถาบันการเงินที่มีปัญหาในการดำเนินธุรกิจหรือปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน

ธปท. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างระบบการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งจะช่วยให้สามารถระบุปัญหาที่สำคัญของสถาบันการเงินทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่กำลังจะเกิดขึ้น ทั้งปัญหาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันการเงินนั้นและต่อความเชื่อมั่นของระบบสถาบันการเงินโดยรวม เพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาต่าง ๆ จะได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสม และทันเวลา

1. สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับตรวจสอบ

สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับตรวจสอบของ ธปท. ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบในประเทศ (Domestic Systemically Important Banks: D-SIBs) 6 แห่ง ซึ่งธนาคารพาณิชย์ที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลที่เข้มงวดขึ้นทั้งด้านเงินกองทุนและมาตรการกำกับดูแลด้านอื่น

นอกจากนี้ ธปท. ยังมีหน้าที่กำกับดูแลบริษัทบริหารสินทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจทางการเงินที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank) ซึ่งปัจจุบันได้ให้ใบอนุญาต Non-bank สำหรับประกอบธุรกิจแล้ว 4 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (Nano Finance) ซึ่งจะกำกับตรวจสอบ

เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากสถาบันการเงินทั่วไปตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น รวมทั้ง ธปท. มีอำนาจและหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากเจ้าของข้อมูลเครดิตและกำกับการทำงานของบริษัทข้อมูลเครดิตและสมาชิกตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 ด้วย

2. ภาพรวมของการกำกับตรวจสอบ

ธปท. กำกับตรวจสอบสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินตามแนวความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเงินที่มีความเชื่อมโยงกันและป้องกันความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบในภาพรวมของแต่ละสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคง สามารถป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและกำหนดแนวทางหรือมาตรการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

ธปท. กำกับดูแลให้สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel III ที่กำหนดโดย Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) ซึ่งหลักเกณฑ์ Basel III นี้ จะครอบคลุมเรื่องการดำรงเงินกองทุนและการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้สถาบันการเงินสามารถต้านทานภาวะวิกฤตระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจได้ดีขึ้น

ธปท. กำหนดหลักเกณฑ์จัดกลุ่มสถาบันการเงิน (Risk and Impact Bucketing framework) ตามความมีนัยสำคัญเชิงระบบและระดับความเสี่ยงที่มี เพื่อกำหนดขอบเขตและความเข้มข้นในการกำกับตรวจสอบ (Supervisory Intensity) โดยมุ่งเน้นประเมินความเสี่ยงของธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities) ซึ่งมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงิน โดยยังคงหลักการพื้นฐานของการตรวจสอบตามแนวความเสี่ยง (Risk-Based Supervision) อันเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล

การประเมินว่าธุรกรรมใดเป็น Significant Activities จะพิจารณาจากผลกระทบของธุรกรรมนั้นต่อเงินกองทุน รายได้ หรือชื่อเสียงของสถาบันการเงิน โดยจะประเมินระดับความเสี่ยงที่มีอยู่ (Inherent Risk) และคุณภาพการจัดการความเสี่ยง (Quality of Risk Management) ควบคู่กันไป สำหรับการประเมินปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงของแต่ละธุรกรรมที่สำคัญนั้น จะมีลักษณะครบวงจร (End to End Process) ซึ่งช่วยให้ระบุประเด็นความเสี่ยงของสถาบันการเงินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจผลิตภัณฑ์และธุรกิจของสถาบันการเงิน ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละผลิตภัณฑ์ในเชิงลึกมากขึ้น ทั้งนี้ การจัดกลุ่มธุรกรรมที่สำคัญจะสอดคล้องกับกลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง

นอกจากนี้ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับเครื่องมือหรือแบบจำลองที่สถาบันการเงินนำมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ และการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน การดูแลให้สถาบันการเงินให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมและคุ้มครองประโยชน์ของผู้ใช้บริการทางการเงิน การรับเรื่องราวร้องเรียน และให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนในกรณีที่เกิดปัญหาจากการได้รับบริการทางการเงิน รวมทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินเพื่อไม่ให้ลุกลามจนกระทบต่อสถาบันการเงินทั้งระบบ โดยจะตรวจสอบ ณ สถานที่ทำการของสถาบันการเงิน พร้อมกับการตรวจสอบฐานะการเงิน และประเมินความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าวตามระยะเวลาที่เหมาะสม

ธปท. จะตรวจสอบ ติดตาม สถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Supervision) การเข้าตรวจสอบ ณ ที่ทำการของสถาบันการเงิน (On-site Examination) เป็นไปตามแผนการตรวจสอบ

ประจำปี เพื่อประเมินฐานะการเงิน การบริหารความเสี่ยงของธุรกรรมที่สำคัญ และการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการทดสอบรายการและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจะมีการจัดระดับโดยรวม (Composite Rating)* แบ่งเป็น 7 ระดับ ตั้งแต่ระดับดีมาก ไปจนถึงระดับอ่อนมาก สำหรับมาตรการและความเข้มงวดในการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน (Supervisory Action) จะเป็นไปตามผลการจัดระดับโดยรวมดังกล่าว

หัวหน้าผู้ตรวจสอบที่รับผิดชอบดูแลสถาบันการเงิน (Relationship Manager: RM) จะติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดจากข้อมูลที่สถาบันการเงินรายงาน ผ่านระบบบริหารข้อมูล (Data Management System) ตลอดจนติดตามข้อมูล ข่าวสาร และเข้าพบผู้บริหารสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจับสัญญาณของปัญหาได้รวดเร็ว วิเคราะห์ความเสี่ยงที่สำคัญ (Critical Risk) และสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ตามแนวคิด “จับควันให้ไว ดับไฟให้ทัน ป้องกันไม่ให้ลาม” ซึ่งจะช่วยให้ผู้ตรวจสอบสามารถทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของฐานะ การดำเนินงานและระดับความเสี่ยงที่สำคัญ เพื่อกำหนดมาตรการเชิงป้องกัน (Prompt Preventive Action) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีระบบงานสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) เพื่อให้ส่งสัญญาณสะท้อนถึงฐานะและความเสี่ยงของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินให้เกิดความชัดเจนและต่อเนื่องยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ เพื่อให้การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินมีความมั่นคง และดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม และเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ จากการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่อาจกระทบต่อฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงิน ผู้ตรวจสอบจะประเมินฐานะการเงินและการบริหารความเสี่ยงของบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินนั้น ๆ ตามหลักการกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision) ด้วย

นอกจากนี้ เพื่อให้สามารถกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังให้กำกับดูแล SFIs นั้น ธปท. ได้ผลักดันให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 120 แห่ง พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และวางกรอบการกำกับดูแล SFIs เป็นไปในแนวทางที่เทียบเคียงกับการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ โดยปรับบางส่วนให้เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจ ยึดหลักการเพื่อความมั่นคงและความมีเสถียรภาพของ SFIs แต่ละแห่ง และได้ออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล การดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง กระบวนการด้านสินเชื่อ การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ และการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล

สำหรับการกำกับตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์ และผู้ประกอบการธุรกิจทางการเงินที่ไม่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank) นั้น ธปท. จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ของทางการ (Compliance) และการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct)

3. การประสานงานระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับหน่วยงานต่าง ๆ

เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้ปฏิบัติงานในลักษณะที่มีการประสานงานร่วมกันระหว่าง ธปท. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธุรกิจการเงิน

* ไม่รวม บง. และ บค.

3.1 หน่วยงานในประเทศ

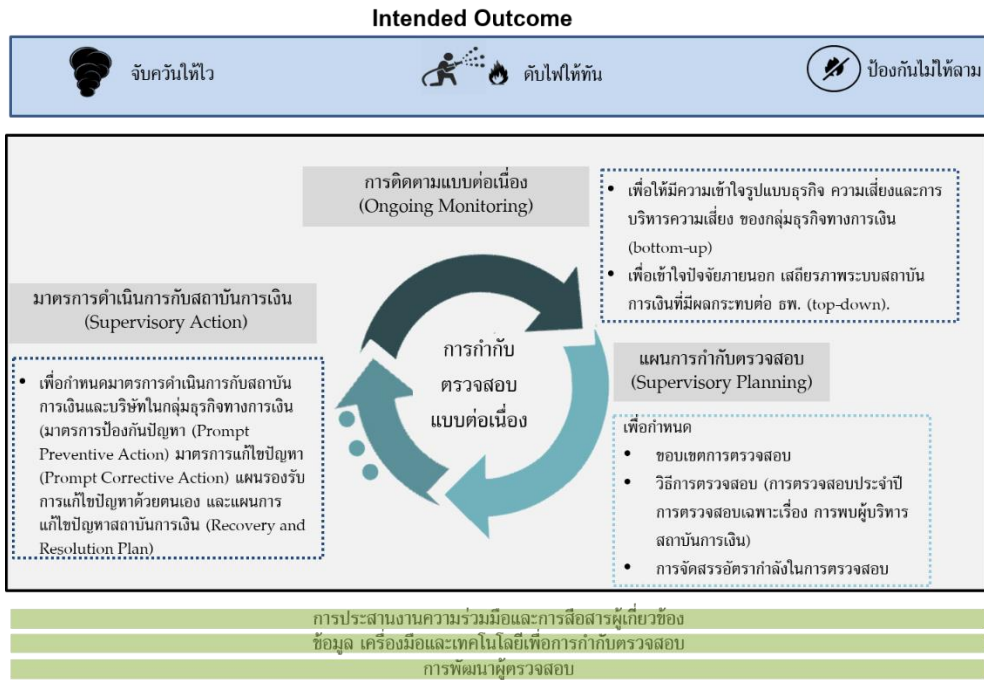
ธปท. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสถาบันคุ้มครองเงินฝาก อย่างใกล้ชิดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน โดยจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงินที่มีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานข้างต้นร่วมเป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการดำเนินนโยบายว่าด้วยการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ยังได้หารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสถาบันการเงิน (External Auditor) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกันอีกด้วย

3.2 หน่วยงานในต่างประเทศ

ธปท. มีนโยบายประสานงานกับผู้กำกับดูแลในต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการกำกับดูแล ซึ่งครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นต่าง ๆ สำหรับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน เพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทยที่มีการดำเนินธุรกิจในประเทศหรือสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย และมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของทางการในประเทศต่าง ๆ

4. การตรวจสอบ วิเคราะห์ และติดตามฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ปรับกระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์ติดตามฐานะสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับแนวทางการกำกับตรวจสอบแบบ Ongoing supervision เพื่อให้สามารถ “จับวันให้ไว ดับไฟได้ทัน และป้องกันไม่ให้ลาม” โดยรวมงานตรวจสอบ ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน (On-site Examination) และงานวิเคราะห์ติดตามฐานะ (Off-site Examination) ไว้ในฝ่ายงานเดียวกัน เพื่อให้การกำกับตรวจสอบเป็นไปในเชิงรุก (Pro-active) มองไปข้างหน้า (Forward Looking) และมุ่งเน้นให้สถาบันการเงินพร้อมป้องกันและรับมือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อที่ ธปท. จะได้กำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหา (Supervisory Action) ได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที มี RM ทำหน้าที่ออกตรวจสอบ ตลอดจนติดตามวิเคราะห์ฐานะของสถาบันการเงินที่ได้รับมอบหมายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยจัดทำ “Supervisory Plan” เป็นเครื่องมือในการติดตามและตรวจสอบสถาบันการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การออกตรวจสอบ ณ สถานที่ทำการของสถาบันการเงินจะขึ้นอยู่กับขนาด ความเสี่ยงและความซับซ้อนของสถาบันการเงิน



4.1 การตรวจสอบ ณ สถานที่ทำการของสถาบันการเงิน (On-Site Examination)

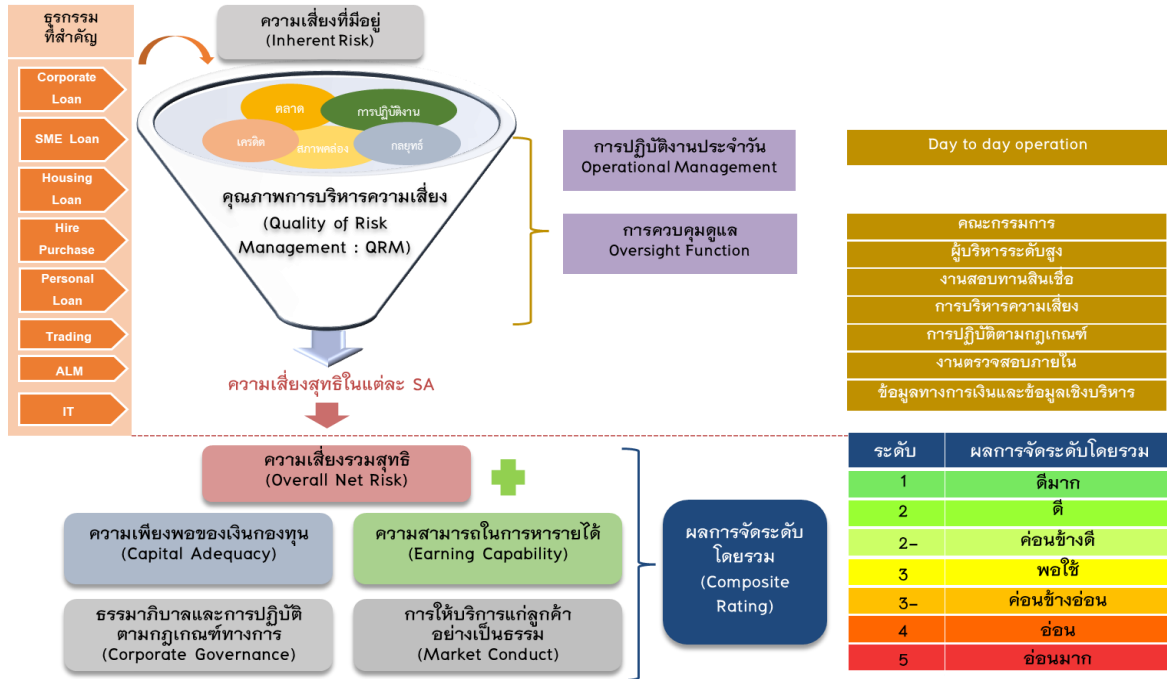
4.1.1 ขอบเขตของการตรวจสอบ

เพื่อให้การกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเป็นไปตามความรับผิดชอบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ธพท. จึงกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ ณ สถานที่ทำการของสถาบันการเงิน 3 ด้าน ดังนี้

ก. การตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

การตรวจสอบประจำปี (Annual exam หรือ Full scope) เพื่อประเมินความเสี่ยงสุทธิ (Net Risk) ของแต่ละธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities) โดยการประเมินจะแยกตามธุรกรรมที่สำคัญแต่ละธุรกรรม ซึ่งในแต่ละธุรกรรมจะประเมินระดับความเสี่ยงที่มีอยู่ (Inherent Risk) 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยให้ความสำคัญกับความเสี่ยงหลักและคำนึงถึงคุณภาพการจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่สำคัญ (Quality of Risk Management) ควบคู่กันไป เพื่อประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual risk) มีผลกระทบต่อฐานะและผลการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันการเงิน ตรวจสอบความเพียงพอของเงินกองทุน ความสามารถในการหารายได้ การปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนด และประเมินระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการธนาคารและฝ่ายจัดการ ตลอดจนประเมินวัฒนธรรมองค์กร (Behavior and Culture) การตรวจสอบด้านการให้บริการแก่ลูกค้า อย่างเป็นธรรม (Market conduct) รวมถึงการตรวจสอบด้าน e-Payment ด้วย โดยจะประเมินผลการจัดระดับโดยรวม (Composite Rating)* แบ่งเป็น 7 ระดับ ตั้งแต่ระดับดีมาก ไปจนถึงระดับอ่อนมาก สำหรับการประเมินผลการจัดระดับโดยรวมของ SFIs จะใช้ผลการประเมิน “**ประสิทธิภาพการดำเนินงาน**” แทน “**ความสามารถในการหารายได้**” และเพิ่มผลการประเมิน “**การดำเนินการตามพันธกิจ**” เนื่องจาก SFIs จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินพันธกิจของรัฐบาลโดยมีได้มุ่งแสวงหาผลกำไร

Significant Activities Framework



นอกจากการตรวจสอบประจำปีดังกล่าวแล้ว ยังมีการตรวจสอบอีก 3 ประเภท ดังนี้

- การตรวจสอบ Target exam เป็นการตรวจสอบ ณ ที่ทำการของสถาบันการเงิน เฉพาะเรื่องในเชิงลึกเมื่อมีเหตุการณ์หรือประเด็นพิเศษ ประเด็นสำคัญเฉพาะเรื่องที่ต้องติดตามใกล้ชิด เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งการ การตรวจสอบ Significant Activities บางธุรกรรม
- Site visit เป็นการตรวจสอบ/พบผู้บริหาร ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน เมื่อมีประเด็นหรือเพื่อติดตามประเด็นจากการตรวจสอบครั้งก่อน
- Thematic Exam เป็นการตรวจสอบเฉพาะเรื่องในธุรกรรมที่สำคัญต่อระบบสถาบันการเงิน หรือเศรษฐกิจ โดยตรวจสอบสถาบันการเงินทุกแห่งพร้อมกัน เพื่อให้สามารถติดตามภาวะและผลกระทบ ต่อระบบโดยรวมได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการให้คำแนะนำในลักษณะเปรียบเทียบเชิงภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินอีกด้วย

ข. การตรวจสอบเครื่องมือหรือแบบจำลองที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง

มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและติดตามพัฒนาการของเครื่องมือเชิงปริมาณหรือแบบจำลองต่าง ๆ ที่สถาบันการเงินนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจและบริหารความเสี่ยงเพื่อให้สถาบันการเงินมีการดำเนินงานและบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม มีเสถียรภาพ โดยมีเงินสำรองและเงินกองทุนเพียงพอตามแนวทางหลักเกณฑ์ และนโยบายการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน และเพื่อประเมินความพร้อมกรณีที่สถาบันการเงินขออนุญาตนำเครื่องมือหรือแบบจำลองมาใช้พิจารณาความเพียงพอของเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ ธปท. ประกาศกำหนด รวมถึงการกำหนดแนวทางที่พึงปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินพัฒนาแนวทางในการใช้เครื่องมือหรือแบบจำลองในการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารงานภายใน และการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินให้เหมาะสมกับภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ ธปท. ได้กำหนดให้สถาบันการเงินมีการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ในกระบวนการประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของเงินกองทุนของสถาบันการเงิน รวมถึงให้ทดสอบภาวะวิกฤต โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ ธปท. กำหนด (Supervisory Stress Test) โดยผลการทดสอบจะถูกนำมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และใช้ในการกำกับตรวจสอบ และติดตามเสถียรภาพของสถาบันการเงินรายสถาบัน และของระบบสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง

ค. การตรวจสอบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อประเมิน วิเคราะห์ และติดตามการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินและผู้ให้บริการรายอื่นที่รับจ้างหรือได้รับมอบหมายให้ประมวลผลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สถาบันการเงินมีธรรมาภิบาลด้าน Information System ที่ดี มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานประจำวันของสถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพ และได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะเดียวกันก็รักษาเสถียรภาพอย่างยั่งยืนของสถาบันการเงิน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ กฎระเบียบต่าง ๆ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดในการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชน ทั้งนี้ การตรวจสอบความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินจะครอบคลุมถึงเรื่องความมั่นคงปลอดภัย ความถูกต้องเชื่อถือได้ ความพร้อมใช้งานของระบบและข้อมูล และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานภาครัฐ

4.1.2 การกำหนดความถี่ของการตรวจสอบ

โดยทั่วไปแล้ว ความถี่ของการตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินจะพิจารณาจากความมีนัยสำคัญเชิงระบบและระดับความเสี่ยงที่มี ประกอบกับผลการจัดระดับโดยรวมของสถาบันการเงิน* ที่ได้จากการตรวจสอบในครั้งก่อนเป็นหลัก ตามเกณฑ์ Risk and Impact Bucketing framework (RIBF) ดังนี้

สถาบันการเงิน	ความถี่ในการตรวจสอบ
Bucket 5	Full scope ทุกปี
Bucket 4	Full Scope อย่างน้อย 2 ปีครั้ง
Bucket 3	Full Scope หรือ Target exam อย่างน้อย 2 ปีครั้ง
Bucket 2	Full Scope หรือ Target exam อย่างน้อย 3 ปีครั้ง
Bucket 1	Full Scope หรือ Target exam อย่างน้อย 5 ปีครั้ง

ความถี่ของการตรวจสอบที่กล่าวข้างต้น อาจเปลี่ยนแปลงให้มีความถี่เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา ผลกระทบและความเสี่ยง รวมถึงผลการติดตามและวิเคราะห์สถาบันการเงินอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี อาจทำให้ลดขอบเขตในการตรวจสอบบางเรื่องที่มีการติดตามอยู่อย่างใกล้ชิดแล้วได้ รวมทั้งอาจใช้หลักการดูแลตามความเสี่ยง (risk proportionality) ก็ได้ สำหรับการตรวจสอบเครื่องมือหรือแบบจำลองที่สถาบันการเงินนำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบการบริหารและการปฏิบัติงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ จะออกตรวจสอบพร้อมกับการตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงตามแผนตรวจสอบที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละปี หรือออกตรวจสอบเฉพาะรายสถาบันการเงินตามแต่กรณี

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัดและความเข้มข้นในการกำกับดูแลได้อย่างเหมาะสม จึงใช้เกณฑ์ RIBF กำหนดความถี่ของการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์ และ Non-bank ซึ่งมีเป็นจำนวนมากด้วย

4.1.3 ระยะเวลาและจำนวนผู้ตรวจสอบที่ใช้ในการตรวจสอบแต่ละครั้ง

สถาบันการเงิน	จำนวนวัน	จำนวนผู้ตรวจสอบ
Bucket 5 – DSIBs	35	15
Bucket 5 – Non DSIBs	25	10
Bucket 4	20	10
Bucket 3	20	10
Bucket 2	10	10
Bucket 1	10	5

รพท. จัดให้มีการติดตามและรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติงานตรวจสอบเสนอผู้บริหารเป็นประจำทุกไตรมาส สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบและจำนวนผู้ตรวจสอบตามตารางที่กำหนดนั้น เป็นเพียงกรอบที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเท่านั้น กรณีการตรวจสอบสถาบันการเงินที่มีความซับซ้อนหรือมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง RM อาจขยายระยะเวลาหรือใช้จำนวนผู้ตรวจสอบร่วมทีมเกินกว่าที่กำหนดในตารางก็ได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่มีความซับซ้อนหรือมีระบบการบริหารความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี ระยะเวลาในการตรวจสอบและจำนวนผู้ตรวจสอบอาจลดลงจากกรอบที่กำหนดในตารางข้างต้นได้

4.1.4 กระบวนการตรวจสอบภาคสนาม

ก่อนออกตรวจสอบที่สถาบันการเงิน RM ทีมตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการตรวจสอบเบื้องต้น (Preliminary Examination) เพื่อประเมินความเสี่ยงของสถาบันการเงินในเบื้องต้น และกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ เวลา และจำนวนผู้ตรวจสอบ เพื่อมุ่งความสนใจไปในธุรกรรมที่สำคัญ โดยจัดทำแผนการตรวจสอบ และนำเสนอขออนุมัติจากผู้อำนวยการอาวุโส/ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ และกรณีมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแผนการตรวจสอบหรือขอบเขตการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติไปแล้ว จะต้องขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงจากผู้อำนวยการอาวุโส/ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับสถาบันการเงิน จึงกำหนดให้สรุปผลการตรวจสอบ (Exit Meeting) กับผู้บริหารระดับสูงหรือคณะกรรมการของสถาบันการเงิน และให้นำเสนอผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการรองรายงานการตรวจสอบสถาบันการเงิน เพื่อพิจารณาผลการจัดระดับโดยรวม* และประเด็นสั่งการของสถาบันการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการตรวจสอบสถาบันการเงินเพื่อพิจารณาอนุมัติรายงานการตรวจสอบและผลการตรวจสอบก่อนนำเสนอผู้ว่าการลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบแก่สถาบันการเงิน

4.1.5 ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการตรวจสอบ (Supervisory Technology)

รพท. ได้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบ E-Working Paper ระบบ Supervisory Plan เป็นต้น เพื่อให้ผู้ตรวจสอบและผู้เกี่ยวข้องใช้บันทึกและเรียกดู

ข้อมูลการตรวจสอบสถาบันการเงินตั้งแต่การวางแผนตรวจสอบ การเตรียมก่อนออกตรวจสอบ (Pre-exam) การออกตรวจสอบ (On-site) การติดตามผลหลังเสร็จสิ้นการตรวจสอบ (Post-exam) และ รายงานข้อมูลการตรวจสอบ โดยจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เรียกใช้ได้ง่าย ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการตรวจสอบ ซึ่งช่วยให้การตรวจสอบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 รายงานวิเคราะห์และติดตามฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงิน (Ongoing Report)

รายงาน Ongoing เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน เพื่อติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงฐานะ การดำเนินงานทั้งของแต่ละสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ตลอดจนติดตามข้อมูล ข่าวสาร และเข้าพบผู้บริหารสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ตรวจสอบจะประเมินฐานะและความเสี่ยงของสถาบันการเงินโดยรวมกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินนั้นด้วย (Consolidated Supervision) เพื่อให้เห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินและสามารถประเมินผลที่จะกระทบต่อฐานะและความมั่นคงของสถาบันการเงินนั้นในอนาคตได้ ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้สามารถเตรียมการป้องกันหรือวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาล่วงหน้า

ผลจากรายงาน Ongoing ของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่องทั้งจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถนำไปปรับระดับความเสี่ยงสุทธิของธุรกรรมสำคัญ รวมถึงปรับผลการจัดระดับโดยรวมของสถาบันการเงินนั้นได้ เมื่อพบประเด็นที่มีนัยสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้เสริมการตรวจสอบสถาบันการเงินในการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่มีอยู่ของสถาบันการเงินแต่ละแห่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ หากพบข้อสังเกตหรือปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน ต้องหารือกับผู้บริหารหรือคณะกรรมการของสถาบันการเงิน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและผลสรุปเพื่อเสนอแนะแนวทาง การกำหนดมาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่อผู้บริหาร ธปท. ได้ทันกาล

ธปท. ได้พัฒนาระบบ Supervisory tools เช่น ระบบวิเคราะห์และติดตามฐานะสถาบันการเงิน และระบบข้อมูลที่ใช้ติดตามความเสี่ยง Monitoring Indicators แต่ละด้าน เพื่อช่วยให้รายงาน Ongoing และการส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากการติดตามวิเคราะห์ฐานะการดำเนินงานรายสถาบันการเงินแล้ว การวิเคราะห์ภาพรวมของระบบสถาบันการเงินในด้านต่าง ๆ รวมถึงประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน (Financial Stability) เพื่อประเมินผลกระทบต่อสถาบันการเงินทั้งระบบในมุมมองหลายมิติ จะช่วยให้ ธปท. สามารถกำหนดนโยบายในการกำกับดูแลสถาบันการเงินได้อย่างเหมาะสม

เพื่อให้การติดตามและวิเคราะห์ฐานะความเสี่ยงของสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพ จะมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เช่น ผู้บริหารสถาบันการเงิน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสถาบันการเงิน ผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงิน และผู้ดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายของสถาบันการเงิน ทั้งในฐานะที่เป็น Home Country และ Host Country

5. การกำกับข้อมูลเครดิต

เพื่อให้สถาบันการเงินมีข้อมูลประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าหนึ่งอย่างเพียงพอในการวิเคราะห์สินเชื่อ และเพื่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินโดยรวม จึงได้ตราพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำธุรกรรมข้อมูลเครดิต ซึ่งกำหนดให้

สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกนำส่งข้อมูลเครดิตของลูกค้าที่ขอและได้รับอนุมัติสินเชื่อ ให้บริษัทข้อมูลเครดิตทำการประมวลผล โดยมีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตเป็นผู้กำกับดูแลการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตของบริษัทข้อมูลเครดิต และการนำส่งข้อมูลเครดิตของสมาชิกให้เป็นไปตามที่กฎหมายข้อมูลเครดิตกำหนด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการอาวุโสของ ธปท. เป็นเลขาธิการ ธปท. มีอำนาจและหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากเจ้าของข้อมูล และกำกับการทำงานของบริษัทข้อมูลเครดิตและสมาชิกตามที่กฎหมายกำหนด โดย ธปท. มีแนวทางการตรวจสอบการประกอบธุรกิจของบริษัทข้อมูลเครดิตแบบ Ongoing supervision รวมทั้งเมื่อมีประเด็นสำคัญเฉพาะเรื่องที่ต้องติดตามใกล้ชิดอาจพิจารณาการตรวจสอบแบบ Target exam หรือ Site visit ในลักษณะเดียวกันกับสถาบันการเงิน

6. การดำเนินการกับสถาบันการเงินที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการหรือปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย

ธปท. กำหนดมาตรการให้สถาบันการเงินที่มีปัญหาด้านฐานะการเงินหรือการดำเนินงาน ทำการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่กล่าวภายในเวลาที่กำหนด โดยนำเสนอมาตรการดังกล่าวต่อคณะกรรมการพัฒนาการตรวจสอบสถาบันการเงินและ/หรือคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน เพื่อพิจารณาก่อนแจ้งสถาบันการเงิน โดยทีมตรวจสอบ มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามให้สถาบันการเงินปรับปรุงแก้ไขตามคำสั่งการของ ธปท.

กรณีที่สถาบันการเงิน บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.) รวมทั้ง Non bank ปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะนำเสนอต่อคณะทำงานกลั่นกรองการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการกับสถาบันการเงิน บปส. Non-bank และ/หรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อนจะนำเสนอต่อคณะทำงานการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป โดยกรณีสถาบันการเงิน และ บปส. จะส่งคณะกรรมการเปรียบเทียบ สำหรับกรณี Non-bank จะส่งฝ่ายกฎหมาย เพื่อให้พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินคดี

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ธปท. เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความเห็นทางกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินการกับสถาบันการเงิน บปส. Non-bank และ/หรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีมาตรฐานเดียวกัน

7. การกำกับดูแลด้าน Market Conduct

ธปท. ให้ความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับบริการที่เป็นธรรม โดยได้จัดตั้งฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อทำหน้าที่ออกหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว ตลอดจนรับเรื่องร้องเรียนและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงินจากสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินอื่นที่ ธปท. กำกับดูแลและตรวจสอบ โดยกำกับดูแลอย่างเคร่งครัดใน 9 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการจัดกลุ่มลูกค้า
3. การจ่ายค่าตอบแทน
4. กระบวนการขาย

5. การสื่อสารและการให้ความรู้แก่พนักงาน

6. การดูแลข้อมูลของลูกค้า

7. การแก้ไขปัญหาและจัดการเรื่องร้องเรียน

8. การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ

9. การปฏิบัติงานและแผนรองรับการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ยังประสานความร่วมมือกับผู้กำกับดูแลอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย อย่างใกล้ชิด

8. การบริหารงานเกี่ยวกับการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน

8.1 การวางแผนงานและการติดตามผลการปฏิบัติงาน

ธปท. ได้จัดทำแผนงานประจำปีและแผนกลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงแผนการตรวจสอบสถาบันการเงินประจำปี เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการตรวจสอบประจำปีจะดำเนินการตามนโยบายการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินฉบับนี้ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนผู้ตรวจสอบที่ใช้ในการตรวจสอบสถาบันการเงินแต่ละแห่ง รวมทั้งความถี่ในการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการพัฒนาการตรวจสอบสถาบันการเงินเป็นผู้พิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบดังกล่าว เมื่อออกตรวจสอบแล้วจะมีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส แผนการตรวจสอบดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้ในกรณีที่ฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การตรวจสอบบริษัท บริหารสินทรัพย์ และ Non-bank รวมอยู่ในแผนการตรวจสอบสถาบันการเงินประจำปีด้วย

8.2 การบริหารทรัพยากรบุคคล

ธปท. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้ตรวจสอบเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ตรวจสอบมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบรรลุเป้าหมายในการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน ผู้ตรวจสอบจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามหลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สถานะเศรษฐกิจและมาตรฐานสากล ผู้ตรวจสอบที่ผ่านกระบวนการอบรมตามหลักสูตรมาตรฐานและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็น “ผู้ตรวจการสถาบันการเงิน” และเพื่อเป็นการเสริมความรู้ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ธปท. ยังได้จัดสัมมนาการบรรยายให้ความรู้เชิงวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งรวมถึงองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เยอรมนี แคนาดา สหรัฐอเมริกา และประเทศในกลุ่มอาเซียน นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำคู่มือและแนวทางการตรวจสอบเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นมาตรฐานเดียวกัน